

FI

FI

FI

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 26.6.2009
KOM(2009) 303 lopullinen

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

.eu-alueen täytäntöönpanosta, tehokkuudesta ja toiminnasta

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

.eu-alue-tunnuksen täytäntöönpanosta, tehokkuudesta ja toiminnasta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

1. TAUSTAA

.eu-alue-tunnuksen luomisen tarkoituksena oli antaa EU:n asukkaille, organisaatioille ja yrityksille erityinen yleiseurooppalainen identiteetti internetissä.

Tämän kertomuksen tarkoituksena on raportoida Euroopan parlamentille ja neuvostolle .eu-alue-tunnuksen täytäntöönpanosta, tehokkuudesta ja toiminnasta, kuten asetuksen (EY) N:o 733/2002¹ 8 artiklassa säädetään.

Siinä keskitytään kehitykseen, jota on tapahtunut edellisen kertomuksen² antamisesta 6. heinäkuuta 2007 31. päivään maaliskuuta 2009 saakka.

2. .EU-ALUE-TUNNUKSEN PUITTEET

2.1. Oikeudellinen kehys

.eu-alue-tunnuksen oikeudellinen kehys koostuu .eu-alue-tunnuksen perustamisesta annetusta asetuksesta (EY) N:o 733/2002 ja yleisistä toimintasäännöistä annetusta komission asetuksesta (EY) N:o 874/2004. Näiden säädösten täydentämiseksi on annettu erinäisiä komission päätöksiä, jotka koskevat rekisterin valintaa ja nimeämistä. Rekisteri puolestaan on vahvistanut joukon hallinnollisia sääntöjä alue-tunnusten rekisteröimiseen liittyviä tehtäviään varten.

Asetusta (EY) N:o 733/2002 muutettiin 22. lokakuuta 2008 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1137/2008 siten, että siihen sisällytettiin valvonnan käsittävä sääntelymenettely.

Romania ja Bulgaria liittyivät EU:hun 1. tammikuuta 2007, minkä jälkeen niissä on voitu rekisteröidä niille aiemmin varattuja verkkotunnuksia. Oikeudellisen selkeyden varmistamiseksi komission asetuksella (EY) N:o 1255/2007 muutettiin komission asetuksen

¹ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 733/2002, annettu 22 päivänä huhtikuuta 2002, alue-tunnuksen ".eu" perustamisesta (EYVL L 113, 30.4.2002, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 1137/2008, annettu 22 päivänä lokakuuta 2008, eräiden perustamissopimuksen 251 artiklassa määrätyn menettelyn soveltamisalaan kuuluvien säädösten mukauttamisesta neuvoston päätökseen 1999/468/EY valvonnan käsittävän sääntelymenettelyn osalta — Mukauttaminen valvonnan käsittävään sääntelymenettelyyn — Ensimmäinen osa (EUVL L 311, 21.11.2008, s. 1).

² KOM(2007) 385 lopullinen, EUVL C 191, 17.8.2007, s. 17.
<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2007:0385:FIN:FI:PDF>.

(EY) N:o 874/2004 liitettä, joka sisältää luettelon maakohtaisista verkkotunnuksista ja maista, jotka voivat niitä rekisteröidä.

Komissio katsoi myös tarpeelliseksi muuttaa asetusta (EY) N:o 874/2004 .eu-alue-tunnuksen alaisia kansainvälisiä verkkotunnuksia (IDN) koskevien vaatimusten osalta.

2.2. Peruseriaatteen

.eu-alue-tunnuksen oikeudellisessa kehityksessä on tehty ero komission ja .eu-alue-tunnusrekisterin velvollisuuksien välillä. .eu-rekisteri on voittoa tavoittelematon organisaatio, joka hoitaa ja hallinnoi .eu-alue-tunnuksia riippumattomasti ja noudattaen puuttumattomuuden, itsehallinnon ja itsesääntelyn periaatteita³. Komissiolle on jätetty yleinen valvontatehtävä. Komissiolla ei ole valtaa tehdä päätöksiä yksittäisistä verkkotunnuksista eikä siltä voi hakea oikaisua rekisterin tekemisiin päätöksiin.

.eu-alue-tunnuksen toiminta perustuu rekisteri-rekisterinpitäjä-malliin, jossa rekisteri vastaa .eu-alue-tunnuksen hallinnoinnista, mukaan luettuna tarvittavien tietokantojen ylläpito, ja akkreditoidut rekisterinpitäjät toimivat välittäjinä, jotka tarjoavat rekisteröintipalveluja rekisteröityjille. Rekisteri ei saa itse toimia rekisterinpitäjänä⁴. Tämä malli edistää kilpailua verkkotunnusmarkkinoilla, sillä rekisterinpitäjät monipuolistavat tarjontaansa sitä mukaa kuin rekisteröityjien tarpeet muuttuvat, mikä turvaa hintakilpailun säilymisen.

2.3. Rekisteri

Komissio nimesi .eu-alue-tunnusrekisteriksi kiinnostuksenilmaisupyynnön jälkeen 21. toukokuuta 2003 *European Registry for Internet Domains* -nimisen (EURid) voittoa tavoittelemattoman organisaation, joka sijaitsee Diegemissä, Belgiassa⁵.

EURid perustettiin huhtikuussa 2003. Sen jäseniä ovat organisaatiot, jotka hallinnoivat kansallisia alue-tunnuksia Belgiassa, Italiassa, Ruotsissa, Tšekissä ja Sloveniassa, sekä ISOC-ECC (*Internet Society* -järjestön Euroopan osasto) ja BUSINESSEUROPE (eurooppalaisten toimialajärjestöjen liitto).

Asetuksen (EY) No 733/2002 mukaisesti⁶ komissio teki 12. lokakuuta 2004 EURidin kanssa palveluntarjontasopimuksen, joka on voimassa ensin viisi vuotta, minkä jälkeen se voidaan uusia⁷.

Joulukuun 12. päivänä 2008 komissio teki Euroopan yhteisön puolesta EURidin kanssa jatkosopimuksen, jolla olemassa olevaa sopimusta jatkettiin viidellä vuodella 12. lokakuuta 2014 asti. Jatkosopimus tulee voimaan nykyisen sopimuksen päättyessä eli 12. lokakuuta 2009.

³ Ks. asetuksen (EY) N:o 733/2002 johdanto-osan 9 kappale.

⁴ Asetuksen (EY) N:o 733/2002 3 artiklan 4 kohta.

⁵ Komission päätös 2003/375/EY, tehty 21 päivänä toukokuuta 2003, .eu-alue-tunnusrekisterin nimeämisestä (EUVL L 128, 24.5.2003, s. 29).

⁶ Asetuksen 3 artiklan 1 kohdan mukaan ”Komission ja rekisterin välinen sopimus on määräaikainen ja uusittavissa.”

⁷ Lisätietoja EURidistä on osoitteessa <http://www.eurid.eu/fi>.

3. .EU-VERKKOTUNNUSTEN REKISTERÖINTI JA KÄYTTÖ

.eu-alue-tunnusjärjestelmän tehokkuutta voidaan mitata kahdella indikaattorilla: rekisteröityjen verkkotunnusten määrällä ja rekisterin suorituskyvyllä.

3.1. Rekisteröityjen verkkotunnusten määrä

.eu-alue-tunnus maailmanlaajuisesti

.eu-alue-tunnusten julkinen rekisteröinti alkoi 7. huhtikuuta 2006. Kolme vuotta myöhemmin oli rekisteröity yli kolme miljoonaa .eu-verkkotunnusta ja .eu oli Euroopan neljänneksi suosituin maantieteellinen alue-tunnus ja yhdeksänneksi suosituin alue-tunnus maailmanlaajuisesti. Luvut kielivät .eu-alue-tunnuksen menestyksestä.

Eurooppalaisten maantieteellisten alue-tunnusten joukossa .eu-alue-tunnuksen edelle sijoittuvat vain Saksa (.de), Yhdistynyt kuningaskunta (.uk) ja Alankomaat (.nl). Maailmanlaajuisesti enemmän rekisteröintejä on näiden kolmen eurooppalaisen tunnuksen lisäksi vain yleisillä verkkotunnuksilla .com, .net, .org ja .info sekä Kiinan maantieteellisellä alue-tunnuksella (.cn).

Rekisteröityjen maakohtainen jakautuminen

Suurin osa .eu-alue-tunnuksista on rekisteröity väkirikkaimmissa maissa ja maissa, joissa on vahva perinne verkkotunnusten rekisteröinnissä ja käytössä. Suurinta kysyntä .eu-alue-tunnuksille on ollut Saksassa (30 % .eu-alue-tunnuksista), Alankomaissa (14 %), Yhdistyneessä kuningaskunnassa (12 %), Ranskassa (8 %) ja Puolassa (6 %)⁸ (ks. liite 2).

Kasvu

Verkkotunnusten rekisteröinnin alkuvaiheen (2006) ripeän kasvun jälkeen .eu-alue-tunnuksen rekisteröintien kasvu on vakiintunut ja vastaa nyt muiden eurooppalaisten maantieteellisten alue-tunnusten kasvua (+11 % vuonna 2007 ja +11 % vuonna 2008). Tähän kehitykseen on kaksi syytä: toisaalta i) uusien tunnuksien rekisteröinti hidastuu asteittain normaalitasolle alkuvaiheen päätyttyä ja toisaalta ii) alussa poikkeuksellisen korkea uusimisaste (yli 80 %) lähestyy nyt alan keskiarvoa (tällä hetkellä 72 %).

Rekisteröintien yleistä 22 % kasvua vuosina 2006–2008 voidaan pitää tyydyttävänä, ja erityisen vaikuttavaa kasvu on ollut Puolassa (+149 %), Liettuassa (+142 %), Luxemburgissa (+95 %) ja Irlannissa (+94 %) (ks. liite 3).

.eu-alue-tunnus on kasvanut rinnan muiden eurooppalaisten alue-tunnusten kanssa

On huomionarvoista, että .eu-alue-tunnuksen kasvu on osunut samaan aikaan kansallisten verkkotunnusten määrän kasvun kanssa useimmissa jäsenvaltioissa. Esimerkiksi vuonna 2008 Saksan maatunnusten (.de) rekisteröintien määrä kasvoi 7 %, .uk-tunnuksien (Yhdistynyt kuningaskunta) noin 11 % ja .nl-tunnuksien (Alankomaat) noin 18 %. Tämä on linjassa EU:n tavoitteen kanssa, jonka mukaan EU:n asukkaille pyritään tarjoamaan aidosti eurooppalainen internet-identiteetti täydentämään EU:n olemassa olevia maatunnuksia, ei niinkään korvaamaan niitä.

⁸ Viimeisimmät luvut maittain eriteltyinä löytyvät osoitteesta <http://www.eurid.eu/fi/lehdistoe/avainlukuja>.

3.2. .eu-alue-tunnusten käyttö

Rekisteröinti ja käyttö

.eu-alue-tunnuksia aletaan nykyisin yhä useammin käyttää heti niiden rekisteröinnin jälkeen, eikä niitä pelkästään rekisteröidä varmuuden vuoksi.

Niistä on tulossa kiinteä osa Euroopan internet-toimintaympäristöä ja sähköistä markkinapaikkaa. Erityisen suosittu .eu-alue-tunnus on pienten ja keskisuurten yritysten keskuudessa. Myös suuret ja tunnetut organisaatiot sekä kansalaisjärjestöt ja EU:n asukkaat käyttävät yhä enemmän rekisteröimiään .eu-alue-tunnuksia⁹.

EU:n toimielinten koko verkkosivusto ja kaikki sähköpostiosoitteet vaihdettiin .eu-loppuisiksi 9. toukokuuta 2006. Siitä lähtien EU:n toimielimet ovat tarjonneet .eu-alue-tunnuksen alaisen yhteisen portaalin kaikille Euroopan asukkaille, organisaatioille ja yrityksille: <http://europa.eu>.

Eurooppalaisten toimielinten, laitosten ja virastojen lisäksi EU:n rahoittamissa ohjelmissa ja hankkeissa käytetään enenevässä määrin .eu-alue-tunnuksia. Ruotsin EU-puheenjohtajuuskauden virallinen verkkosivusto löytyy .eu-verkkotunnuksella: www.se2009.eu.

Rekisterin tekemässä selvityksessä kävi ilmi, että noin 80 prosenttia kaikista .eu-alue-tunnuksista johti toimivalle verkkosivustolle tai sähköpostipalvelimelle¹⁰. Toimivista verkkosivustoista vain joka viides ohjasi kävijän automaattisesti toiselle sivustolle tai toiseen URL-osoitteeseen. Luvut osoittavat, että .eu-verkkotunnuksia käytetään valtaosin aktiivisesti.

Tunnettuus ja imago

Useimpiin muihin 1990-luvulla perustettuihin eurooppalaisiin maantieteellisiin verkkotunnuksiin verrattuna .eu-alue-tunnusta voidaan pitää tulokkaana. Siksi ei ole yllättävää, että huomioarvoltaan .eu-alue-tunnus jää muista verkkotunnuksista jälkeen. Rekisterin suorittamassa selvityksessä¹¹ kävi ilmi, että alue- ja verkkotunnusten käsite oli tuttu 79 prosentille eurooppalaisista internetin käyttäjistä ja että 63 prosenttia tiesi .eu-tunnuksen olemassaolosta. 45 prosenttia internetin käyttäjistä tiesi, että EU:ssa asuvina he voivat rekisteröidä .eu-alue-tunnuksen, ja 11 prosenttia harkitsi sitä.

On huomattava, että .eu-loppuisilla verkkoalueilla on hyvä maine: EURid:n teettämän toisen selvityksen¹² tulosten perusteella käyttäjät eivät pelkästään pidä .eu-verkkotunnusta aitona eurooppalaisena verkkoidentiteettinä, vaan katsovat myös, että .eu-verkkoalueet ovat innovatiivisia ja moderneja.

⁹ Esimerkkejä eu-alue-tunnusten aktiivisesta käytöstä: <http://www.eurid.eu/fi/lehdistoe/miksi-eu>.

¹⁰ http://www.eurid.eu/files/2007_q1_report.pdf.

¹¹ <http://www.eurid.eu/fi/content/two-thirds-online-europeans-are-aware-eu>.

¹² <https://www.centri.org/main/4607-CTR/version/default/part/AttachmentData/data/Admin14%20-%20Linden-%20eu%20branding%20study.pdf>.

4. REKISTERIN TOIMINTA

4.1. Palvelu ja maksut

Kahden viimeksi kuluneen vuoden aikana rekisteri on edelleen pyrkinyt parantamaan palvelujaan rekisterinpitäjille. Rekisteri palvelee rekisterinpitäjiä kaikilla EU:n virallisilla kielillä. EURidin päämaja on Diegemissä Belgiassa, minkä lisäksi se on avannut toimistot Tukholmassa, Prahassa ja Pisassa tuodakseen toimintaansa lähemmäksi rekisterinpitäjiä.

Koska .eu-alue-tunnuksia markkinoivia akkreditoituja rekisterinpitäjiä on noin 1000, säännöllinen yhteydenpito niiden ja rekisterin välillä on erittäin tärkeää; näin rekisteri saa kentältä tietoa markkinoiden tarpeista ja kehityksestä. Tätä varten on perustettu kaksi rekisterinpitäjistä koostuvaa neuvoa-antavaa elintä: *Registrar Advisory Board* (RAB) ja *Registrar Requirements Panel* (RRP). RAB antaa EURidin johtoryhmälle neuvoja liiketoimintaan liittyvissä asioissa, kun taas RRP keskittyy teknisiin asioihin. Lisäksi rekisteri käynnisti syyskuussa 2008 ympärivuorokautisen tukipalvelun rekisterinpitäjilleen.

Rekisterin tarjoama tuki vaikuttaa tyydyttävältä: rekisterin teettämässä selvityksessä todettiin, että yli 90 % vastanneista rekisterinpitäjistä oli tyytyväisiä tai enemmän kuin tyytyväisiä EURidiltä saamaansa tukeen, ja 86 % ei pitänyt rekisteröintijärjestelmän muuttamista tarpeellisenä¹³. Rekisterinpitäjät toivoivat kuitenkin parannuksia joillakin alueilla, kuten verkkotunnusten myynti- ja siirtomenettelyissä sekä järjestelmän päivitysten yhteydessä tehtyjen muutosten erittelyssä.

Huhtikuussa 2007 EURid vahvisti toimintaohjeiston (*Code of Conduct*), johon rekisterinpitäjät voivat sitoutua vapaaehtoisesti. Kun rekisterinpitäjä sitoutuu noudattamaan toimintaohjeiston peruskirjassa vahvistettuja ehtoja, se saa oikeuden käyttää virallista *Code of Conduct* -logoa, jonka avulla se voi erottua joukosta ensiluokkaisen palvelun tarjoajana.

Maksut ja hinnat

Komissio on seurannut .eu-alue-tunnuksen tukkutason rekisteröintimaksuja suhteessa rekisterin taloudelliseen tilanteeseen ja alue-tunnuksien yleiseen tilanteeseen. Kiinnostus .eu-tunnuksia kohtaan on ollut niin suurta ja rekisteröintejä on tehty niin paljon, että rekisteri on jatkuvasti pystynyt laskemaan tukkutason rekisteröintimaksuja: 1. tammikuuta 2007 rekisteröintimaksu ja vuotuinen uusimismaksu alennettiin 10 eurosta 5 euroon; molemmat alennettiin 4 euroon 1. helmikuuta 2008. Komissio jatkaa tilanteen seuraamista ja aikoo kehottaa rekisteriä pohtimaan hintojen laskemista, jos ja kun se on mahdollista¹⁴.

On huomattava, että rekisteri perii tukkumaksun akkreditoituilta .eu-rekisterinpitäjiltä, jotka puolestaan asettavat rekisteröityjille omat vähittäishintansa. Monet rekisterinpitäjät kokoavat palvelujaan paketeiksi, joissa on mukana esimerkiksi hosting-palvelut ja sähköposti. Tätä

¹³ <http://www.eurid.eu/fi/content/eu-registrars-are-generally-satisfied-eurid-give-some-suggestions-improvements>.

¹⁴ Asetuksen (EY) N:o 733/2002 4 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaan rekisterin on ”perittävä maksuja, jotka välittömästi vastaavat aiheutuneita kustannuksia”. Lisäksi palveluntarjontasopimuksen I artiklan I kohdan mukaan ”Ensimmäisen toimintavuoden jälkeen mahdollinen ylijäämä, jota ei voida sijoittaa palvelun laadun parantamiseen, siirretään vuosittain yhteisön talousarvioon jokaisena sellaisena vuonna, jona ylijäämää syntyy. Toiminnassa on kiinnitettävä huomiota asianmukaisen vararahaston varmistamiseen.”.

nykyä .eu-verkkotunnuksen tyypillinen lähtöhinta on noin 5 euroa, mikä ei varmastikaan ole korkeampi kuin .com-, .net-, .uk-, .de- ja muiden keskeisten aluetunnusten alhaisimmat markkinahinnat.

4.2. Rahoituspohjan kestävyys

Komissio on seurannut rekisterin taloudellista tilannetta, joka on yksi .eu-alue-tunnuksen jatkuvuuden keskeisistä tekijöistä. Rekisteröinti-innokkuus on ylittänyt odotukset, ja tulot ovat toistaiseksi olleet menoja suuremmat. Komissio on reagoinut tähän oikeudellisen kehyksen ja sopimuksen relevanttien määräysten mukaisesti.

Ensinnäkin komissio on pyytänyt EURidiä määrittämään ja suunnittelemaan etukäteen investointinsa ja asianmukaisen rahavarantotason jatkuvaluonteisesti vuositasona. Rekisteri pidättää joka vuosi ylijäämäänsä osuuden, joka osoitetaan näihin menoihin, ja loput siirretään yhteisön budjettiin.

Lisäksi komissio on pyytänyt rekisteriä jatkuvasti analysoimaan mahdollisuuksia alentaa tukkutason rekisteröintimaksua (ks. edellä). Tällainen alennus on tarpeen sen huomioimiseksi, että rekisteröintien määrän kasvaessa verkkotunnuskohtainen kustannus alenee. Maksun alentaminen on myös paras tapa rajoittaa siirrettävää ylijäämää, ja tarkoitus on jättää raha sen sijaan verkkotunnusten haltijoille.

On huomattava, että rekisterin rahoituspohjan kestävyys varmistaminen edellyttää sitä, että vuotuisten tulojen on aina katettava vuotuiset menot ja investointeihin ja rahavarantoon tarvittavat varat siinäkin tapauksessa, että rekisteröintien määrä – tai kasvu – kääntyy laskuun. Varovaisuusperiaate siis tarkoittaa, että maksuja voidaan alentaa vasta kustannusten laskun jälkeen, ei ennen sitä.

Tämän toimintamallin tuloksena rekisteri on vähitellen alentanut tukkumaksua sitä mukaa kuin rekisteröintien määrä on kasvanut, mutta pienellä viiveellä. Tämän johdosta myös sen ylijäämä on pienentynyt vaarantamatta kuitenkaan rahoituspohjan kestävyyttä. Vuonna 2006 ylijäämä oli 11,3 miljoonaa euroa, josta 8,9 miljoonaa euroa siirrettiin yhteisön budjettiin. Vuonna 2007 ylijäämä oli 10,9 miljoonaa euroa, josta 6,9 miljoonaa euroa siirrettiin yhteisön budjettiin. Alustavat laskelmat vuodelle 2008 osoittavat, että ylijäämä tulee olemaan 5 miljoonan euron luokkaa, josta siirrettävä osuus on noin 4 miljoonaa euroa. Varat, joita ei siirretä yhteisön budjettiin, joko investoidaan laadun parantamistarkoituksiin tai käytetään tarvittavien varantojen luomiseen.

Rekisterin toiminta on siten ollut tarkasteltavalla ajanjaksolla vakaalla taloudellisella pohjalla. Toiminnan tulot ovat ylittäneet kustannukset ja ylijäämät ovat riittäneet investointitarpeiden ja sitoumusten kattamiseen.

4.3. Toiminnan jatkuvuus ja vakaus

Kahden viimeksi kuluneen vuoden aikana rekisteri on jatkanut teknisten järjestelmiensä parantamista. Yksi keskeisistä haasteista on ollut vikasietoisuuden parantaminen toisintamalla kaikki keskeiset toiminnot. Rekisteri päivittää parhaillaan Prahassa sijaitsevaa järjestelmänsä kopiota siten, että kopio pystyy replikoimaan kaikki pääsivuston toiminnot.

Lisäksi rekisteri on ottanut käyttöön ns. anycast-mallin, joka mahdollistaa .eu-nimipalvelimien duplikaattien hajauttamisen ympäri maailmaa. Kun järjestelmässä ei ole

yksittäistä pistettä, jonka toimintahäiriö keskeyttäisi koko palvelun, järjestelmä on vakaampi tilanteissa, joissa yksi palvelimista vioittuu tai ei ole saavutettavissa. EURidin käyttämien kahden anycast-verkon toiminnasta vastaa kaksi eri anycast-operaattoria. Tämä heterogeenisyys vahvistaa osaltaan .eu-alue-tunnuksen vakautta ja toimivuutta.

Kuten sopimuksessa edellytetään, rekisterillä on oltava liiketoiminnan jatkuvuussuunnitelma, johon sisältyy analyysi rekisterin ydintoiminnoista riskeineen ja vastatoimineen. Se sisältää myös kriisinhallintasuunnitelman sekä liiketoiminnan jatkuvuusskenaarioita ja menettelyjä tiettyjen uhkatyyppien varalta.

Suunnitelman on tarkastanut riippumaton auditoija. Tarkastuksen tarkoituksena oli verrata EURidin liiketoiminnan jatkuvuuden suunnittelua alan parhaaseen käytäntöön. Tarkastusraportissa vahvistetaan, että EURid on toteuttamassa jatkuvuustoimenpiteitä, mutta tämä prosessi on vielä viimeistelyä vailla.

EURid on myös kertonut komissiolle toimenpiteistään järjestelmiensä luotettavuuden parantamiseksi. Tämä tapahtuu lisäämällä sekä tietokanta- että rekisteröintipalvelujen vakautta ja suorituskykyä.

4.4. Verkkotunnuksia koskevat riidat

Joidenkin verkkotunnusten kaupallinen arvo on huomattava, joten tunnuksia koskevat oikeudelliset riidat eivät ole harvinaisia.

Vaihtoehtoinen riidanratkaisumenettely

.eu-alue-tunnuksen oikeudelliseen kehykseen kuuluu vaihtoehtoinen riidanratkaisumenettely, jota sovelletaan alue-tunnuksen alaisia verkkotunnuksia koskevissa riidoissa. Järjestely takaa riidan osapuolille tietyt menettelyt, mutta sen soveltaminen ei sulje pois tuomioistuimen menettelyjä, joita asianosainen voi käynnistää verkkotunnuksen haltijaa tai rekisterin tekemää päätöstä vastaan.

EURid nimesi .eu-alue-tunnuksia koskevan vaihtoehtoisen riidanratkaisumenettelyn suorittajaksi Prahassa toimivan Tšekin kauppakamarin ja Tšekin maatalouskamarin välimiesoikeuden ("Tšekin välimiesoikeus"). .eu-alue-tunnuksen oikeudellisen kehyksen mukaan vaihtoehtoinen riidanratkaisumenettely voidaan käynnistää tapauksissa, joissa i) kolmas osapuoli on rekisteröinyt tunnuksen vilpillisessä mielessä tai siihen liittyy väärinkäyttöä taikka b) rekisterin tekemä päätös halutaan riitauttaa. Valituksen voi laatia millä tahansa EU:n virallisella kielellä.

Vaihtoehtoisen riidanratkaisumenettelyn maksut perustuvat kustannusten kattamiseen. Maksuja on alennettu useita kertoja vuodesta 2006 ja nykyisellään ne alkavat 1 300 eurosta¹⁵. Ne ovat edullisia verrattuna muiden vastaavien välityselinten perimiin maksuihin¹⁶.

Riitatapausten määrä välimiesoikeudessa on laskenut huomattavasti: vuonna 2006 tapauksia oli noin 200 vuosineljännestä kohti, kun vastaava luku nyt on 25. Alkuvaiheessa useimmat

¹⁵ Lähde: Tšekin välimiesoikeus: http://adr.eu/arbitration_platform/fees.php.

¹⁶ WIPO:n (Maailman henkisen omaisuuden järjestö) perimät maksut alkavat 1 500 dollarista (<http://www.wipo.int/amc/en/domains/fees/index.html>).

valitukset tehtiin rekisterin päätöksiä vastaan (noin 73 %) ja loput .eu-verkkotunnusten haltijoita vastaan. Sittemmin tilanne on muuttunut päinvastaiseksi: nykyisin useimmat valitukset tehdään .eu-verkkotunnusten haltijoita vastaan. Tämä vahvistaa sen, että verkkotunnuksia koskevien riitojen alun perin suuri määrä liittyi alkuvaiheen rekisteröinteihin, jolloin valittajat riitauttivat rekisterin päätöksiä liittyen .eu-verkkotunnusten haltijoiden aiempien oikeuksien tunnustamiseen¹⁷.

Verkkotunnusten väitettyyn vilpilliseen rekisteröintiin liittyvät oikeustapaukset

EURid on osapuolena oikeustapauksissa kansallisissa tuomioistuimissa Belgiassa ja Kreikassa. Kyseiset tapaukset liittyvät verkkotunnusten väitettyyn nimi- ja tunnusspekulointiin¹⁸.

Yhdessä oikeustapauksessa belgialainen tuomioistuin vaati EURidiä välipäätöksellä vapauttamaan noin 74 000 verkkotunnusta uhkasakolla, jonka suuruus oli 25 000 euroa verkkotunnukselta jokaista myöhästymistuntia kohti. EURid noudatti välipäätöstä 20 verkkotunnusta lukuun ottamatta vedoten siihen, että niistä oli meneillään vaihtoehtoinen riidanratkaisumenettely. Tämä johti EURidin pankkitilien jäädyttämiseen 4 190 000 euroon asti (mikä muodostaa 1 prosentin vaaditusta sakosta). Prosessi on edelleen kesken eikä pääasiaa ole toistaiseksi käsitelty tuomioistuimessa.

4.5. Euroopan yhteisöjen tuomioistuimeen viedyt tapaukset

Euroopan yhteisöjen tuomioistuimessa käsiteltäviä .eu-alue-tunnusriitoja, joissa komissio on osapuolena, edustaa ”Galileo”-riita, jossa galileo.eu-nimen varaaminen yhteisön toimielinten käyttöön riitautettiin. Yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päätti vuonna 2007 jättää kanteen käsittelemättä (T-46/06). Päätöksestä tehtiin valitus, mutta yhteisöjen tuomioistuin hylkäsi valituksen (C-483/07).

Toisessa oikeustapauksessa, ”Inet Hellas”, joka on edelleen käsiteltävänä ensimmäisen asteen tuomioistuimessa, valittaja on riitauttanut komission asetuksen (EY) 874/2004 tulkinnan EU:n ulkopuolisia maita edustavien kaksikirjaimisten verkkotunnusten rekisteröintikiellosta (T-107/06).

Lisäksi Itävallan *Oberster Gerichtshof* on pyytänyt yhteisöjen tuomioistuimelta ennakkoratkaisua asetuksen (EY) N:o 874/2004 tulkinnasta (C-569/08). Asian käsittely on kesken.

4.6. Kansainväliset verkkotunnukset (IDN)

Tällä hetkellä on mahdollista rekisteröidä vain latinalaista merkistöä käyttäviä .eu-verkkotunnuksia: a–z, 0–9 ja -¹⁹.

¹⁷ Kuten komission asetuksessa (EY) N:o 874/2004 säädetään, kansallisen ja/tai yhteisön oikeuden perusteella tunnustetut tai hyväksytyt aiempien oikeuksien haltijat sekä julkisyhteisöt saivat käyttää hyväkseen erityisen ajanjakson (alkuvaihe), jona niiden verkkotunnusten rekisteröinti oli varattu yksinomaan tällaisille tunnustettujen vahvistettujen aiempien oikeuksien haltijoille sekä julkisyhteisöille.

¹⁸ Spekulointi tarkoittaa käytäntöä, jossa rekisterinpitäjät hankkivat verkkotunnusten hallintaoikeuksia aikeenaan pidättää tai ”varastoida” niitä omaa käyttöä tai voiton tavoittelua silmällä pitäen. Varastoiija yrittää yleensä myydä verkkotunnuksen edelleen korotettuun hintaan.

.eu-alue-tunnuksen oikeudellisessa kehityksessä määrätään, että kansainväliset verkkotunnukset (IDN) otetaan käyttöön heti kun se on teknisesti mahdollista²⁰. Nyt kun tällaisten verkkotunnusten rekisteröinti on mahdollista, EURid valmisteleekin niiden käyttöönottoa .eu-alue-tunnuksen alaisuuteen. Tämän myötä tunnuksissa voidaan käyttää diakriittisiä merkkejä, kuten é, ö, ç tai č, ja muita kuin latinalaisia kirjaimia.

Kun oikeudellista kehystä on muutettu siten, että IDN-vaatimukset otetaan huomioon²¹, kansainväliset verkkotunnukset voitaneen ottaa käyttöön .eu-alue-tunnuksen alaisuudessa vuoden 2009 aikana.

5. PÄÄTELMÄT

.eu-alue-tunnuksen käyttöönotosta on nyt kolme vuotta, ja siinä ajassa siitä on tullut arvostettu vaihtoehto eurooppalaisille internet-identiteetin valinnassa. Kolmen miljoonan rekisteröidyn verkkotunnuksen myötä .eu on ylittänyt odotukset ja sillä on jo vakiintunut asema maailman kymmenen suosituimman alue-tunnuksen joukossa. Alkuvaiheen rekisteröintiruuhkan jälkeen .eu-alue-tunnuksia on nykyisin alettu ottaa yhä useammin käyttöön heti niiden rekisteröinnin jälkeen, eikä niitä pelkää rekisteröidä varmuuden vuoksi odottelemaan myöhempää päätöstä käytöstä. Nykyisin yritykset, organisaatiot ja yksityishenkilöt ottavat .eu-verkkotunnuksia yhä useammin niiden tarjoaman ainutlaatuisen hyödyn takia. Verkkotunnuksia koskevien riitojen määrä on laskenut jatkuvasti, ja vaihtoehtoinen riidanratkaisumenettely mielletään tehokkaaksi rekisteröityjen oikeuksien turvaksi. Lisäksi rekisterin toiminta on sujuvaa ja noudattaa alan parhaita käytänteitä.

Rekisterillä on kuitenkin edessään joukko haasteita tulevina vuosina. Ensimmäisenä niistä tulee vastaan kansainvälisten verkkotunnusten käyttöönotto.

Sen jälkeen edessä on uusien yleisten alue-tunnusten käyttöönotto. Se saattaa rajoittaa .eu-alue-tunnusten kasvua yhdessä epävarman taloudellisen tilanteen kanssa. Tarvitaankin ennakoivaa strategista lähestymistapaa. Rekisterin olisi erityisesti jatkettava .eu-alue-tunnuksen tunnettuuden ja näkyvyyden lisäämistä. Näin se voi houkuttaa lisää rekisteröityjiä ja mahdollisesti edistää .eu-alue-tunnusta käyttävien verkkosivujen käyttöönottoa tunnettujen yritysten ja organisaatioiden keskuudessa.

Kun otetaan huomioon alue-tunnusympäristön dynaaminen luonne, rekisterin olisi pyrittävä jatkamaan ja laajentamaan vuoropuheluaan ja kokemustenvaihtoaan internet-yhteisön kanssa. Näin rekisteri voisi havaita olennaiset markkinoiden kehityssuuntaukset ja jatkaa parhaiden käytäntöjen omaksumista. Komissio aikoo jatkaa .eu-alue-tunnuksen kehityksen tiivistä seurantaa ja varmistaa, että se vastaa EU:n asukkaiden, organisaatioiden ja yritysten tarpeisiin.

¹⁹ Ks. myös EURidin sopimusehdot, kohta 2.2: http://www.eurid.eu/files/trm_con_FL.pdf.

²⁰ Komission asetuksen (EY) N:o 874/2004 6 artiklassa säädetään, että rekisterin on rekisteröitävä verkkotunnuksia kaikkia virallisten kielten aakkosia käyttäen, kun riittävät kansainväliset standardit tulevat saataville.

²¹ EUVL L xxx, xx.xx.2009 (ei vielä julkaistu).

LITTEET

LIITE 1: KYMMENEN YLEISINTÄ ALUETUNNUSTA LASKETTUNA REKISTERÖITYJEN VERKKOTUNNUSTEN MÄÄRÄLLÄ (MAALISKUUSSA 2009)

Aluetunnus	Rekisteröityjen verkkotunnusten määrä
.com	79 439 607
.cn	13 854 687
.de	12 652 025
.net	12 099 536
.org	7 472 142
.uk	7 382 123
.info	5 137 681
.nl	3 285 095
.eu (*)	3 049 034
.biz	2 025 576

Lähde: <http://domainsinfo.fr/>.

(*) .eu-alue-tunnusten rekisteröintien määrä päivitetään joka päivä osoitteessa: <http://www.eurid.eu/en/about/facts-figures/statistics>.

LIITE 2: .EU-VERKKOTUNNUSTEN MÄÄRÄ REKISTERÖITYJÄN SIOITTAUTUMISMAAN MUKAAN (MAALISKUU 2009)

Maa	.eu-verkkotunnusten määrä maaliskuussa 2009
Alankomaat	415 474
Belgia	92 404
Bulgaria	9 578
Espanja	70 390
Irlanti	59 612
Italia	166 454
Itävalta	74 767
Kreikka	25 169
Kypros	53 051
Latvia	7 166
Liettua	9 416
Luxemburg	27 256
Malta	2 916
Portugali	11 789
Puola	176 328
Ranska	251 744
Romania	20 204
Ruotsi	81 979
Saksa	930 467
Slovakia	18 609
Slovenia	6 385
Suomi	14 876
Tanska	45 167
Tšekki	82 020
Unkari	29 148
Viro	8 179
Yhdistynyt kuningaskunta	377 820

Lähde: EURid.

LIITE 3: .EU-VERKKOTUNNUSTEN KASVU VUOSINA 2006–2008 REKISTERÖITYJÄN SIIJOITTAUTUMISMAAN MUKAAN (MAALISKUU 2009)

Maa	.eu-verkkotunnusten kasvu 2006–2008*
Alankomaat	+36 %
Belgia	+23 %
Bulgaria**	+58 %
Espanja	+33 %
Irlanti	+94 %
Italia	+14 %
Itävalta	+27 %
Kreikka	+44 %
Kypros	-41 %
Latvia	0 %
Liettua	+142 %
Luxemburg	+95 %
Malta	-85 %
Portugali	-2 %
Puola	+149 %
Ranska	+56 %
Romania**	+40 %
Ruotsi	-10 %
Saksa	+19 %
Slovakia	+74 %
Slovenia	+71 %
Suomi	+57 %
Tanska	+18 %
Tšekki	+65 %
Unkari	+32 %
Viro	+43 %
Yhdistynyt kuningaskunta	-14 %
EU	+22 %

* aikavälillä 31.12.2006 – 31.12.2008.

** Bulgarian ja Romanian luvut ovat vuosilta 2007–2008, sillä .eu-alue-tunnusten rekisteröinti näissä maissa alkoi vasta niiden liityttyä EU:hun 1. tammikuuta 2007.

Lähde: EURid.